

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

בפני כב' השופטת מעין צור

יוסף תבור

התובע

נגד

ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ

הנתבעת

פסק דין

- 1
- 2 1. זוהי תביעה לפיצויים בגין הפרה נטענת של זכות יוצרים בתמונה, אשר צולמה על ידי אביו
- 3 המנוח של התובע ופורסמה בשתי תוכניות ששידרה הנתבעת.
- 4
- 5 **הרקע העובדתי**
- 6 2. אוסקר טאובר ז"ל (להלן: "המנוח") היה צלם בהכשרתו ובמקצועו. טאובר היה צלם עיתונות
- 7 פריילנדר אשר פרסם תמונותיו בעיתונים שונים.
- 8 3. במהלך מלחמת ההתשה, בסמוך ליום 22.7.1969, צילם המנוח תמונות סטילס של הזמרת יפה
- 9 ירקוני ז"ל (להלן: "הזמרת ירקוני") עם חיילי צה"ל בעת סיור שערכה במשטחים בתעלת סואץ
- 10 ובאיסמעיליה. אחת מתמונות אלה היא התמונה נשוא תביעה זו (להלן: "התמונה").
- 11 4. התמונה המקורית נמסרה לזמרת ירקוני ונמצאה ברשותה במשך שנים רבות. בנוסף תלתה
- 12 הזמרת ירקוני על קיר חדר העבודה בביתה העתק מקורי מוגדל של התמונה.
- 13 5. המנוח הלך לעולמו ביום 19.5.2000. התובע הינו בנו ויורשו היחיד. אין חולק כי ככל שבמותו
- 14 היה המנוח בעל זכויות יוצרים בתמונות, עברו זכויות אלה לתובע כיוורשו.
- 15 6. במהלך חודש דצמבר 2010 חל יום הולדתה ה-85 של הזמרת ירקוני. באותה עת הייתה הזמרת
- 16 ירקוני חולה מאוד. לציון יום הולדתה הופק ערב מחווה לשיריה במועדון "צוותא" בתל אביב,
- 17 שבמסגרתו הוצגה תערוכה של צילומים שונים שלה (להלן: "התערוכה"). לקראת התערוכה
- 18 מסרה בתה של הזמרת ירקוני, רותי ירקוני (להלן: "רותי"), לאוצר התערוכה, בועז פייפר
- 19 (להלן: "פייפר"), תמונות מתוך אלבומי התמונות הפרטיים של הזמרת ירקוני, ובהן אף
- 20 התמונה.
- 21 7. ביום 23.12.10, במסגרת תוכנית הבוקר "על הבוקר" ששודרה על ידי הנתבעת (להלן: "תוכנית
- 22 הבוקר"), שודרה ידיעה אודות יום הולדתה של הזמרת ירקוני. במסגרת הדיווח התארחו
- 23 באולפן התוכנית פייפר וישי סוויסה, נכדה של הזמרת ירקוני. במהלך הראיון הוצגו מספר
- 24 תמונות סטילס ברצף, ובהן גם התמונה. כל תמונה הוצגה למשך שניות בודדות. התמונה הוצגה
- 25 במהלך הראיונות פעמיים: בפעם הראשונה הופיע כיתוב בצידה הימני התחתון של התמונה,

1 מתוך 10

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

- 1 שבו נכתב ככל הנראה: "צילום אוסקר טאובר", אשר כוסה ברובו על ידי כתובית מזג האוויר
 2 (ניתן לראות את האות "צ" מימין לכתובית, ואת האותיות "אובר" משמאל לה). בפעם השניה
 3 הופיע בצידה הימני העליון הכיתוב "צילום אוסקר טאובר".
 4 .8. באותו יום, בתוכנית "5 עם רפי רשף" ששודרה על ידי הנתבעת (להלן: "תוכנית הערב"), שודר
 5 ראיון עם רוטי. התמונות שהוקרנו בתוכנית הבוקר הועברו לתוכנית זו, והוקרנו גם בה במהלך
 6 השמעת הראיון. התמונה הוקרנה פעם אחת, כשבצידה הימני העליון הכיתוב: "צילום אוסקר
 7 טאובר".
 8 .9. הכתבות ששודרו בתוכנית הבוקר ובתוכנית הערב פורסמו גם באינטרנט.

9

10

טענות הצדדים

- 11 .10. התובע טוען כי הוא הבעלים של זכות היוצרים בתמונה. פרסומה ללא קבלת הסכמתו מהווה
 12 הפרת זכות יוצרים, עשיית עושר ולא במשפט, גניבת עין, פגיעה במוניטין ורשלנות. עוד טוען
 13 התובע, כי הנתבעת הפרה את זכותו המוסרית של אביו בתמונה. לטענת התובע נגרמו לו נזקים
 14 שסכומם עולה על סכום התביעה.
 15 .11. ואילו הנתבעת טוענת כי זכות היוצרים בתמונה שייכת לזמרת ירקוני, וכי בתה, רוטי, התירה
 16 לה לעשות שימוש בתמונה. לחילופין טוענת הנתבעת כי עומדות לה הגנות מחוק זכות יוצרים,
 17 התשס"ח-2007 ומפקודת הנויקין [נוסח חדש]. לגבי יתר עילות התביעה טוענת הנתבעת, כי
 18 התובע לא הוכיחן.

19

20

דיון והכרעה

21

הבעלות בזכות היוצרים בתמונה

- 22 .12. למי הייתה הבעלות בזכות היוצרים בתמונה במועד פרסומה? זוהי השאלה המרכזית
 23 שבמחלוקת בין הצדדים. בעוד שהתובע טוען כי הוא היה בעליה של זכות היוצרים, לאחר שירש
 24 אותה מאביו המנוח, גורסת הנתבעת כי הזכות הייתה שייכת לזמרת ירקוני. אדגיש כי אין חולק
 25 על כך שעם צילומה הייתה זכות היוצרים בתמונה שייכת למנוח. השאלה היא אם ערב מותו
 26 הייתה זכות זו שייכת לו ועם מותו עברה בירושה לבנו, או שהמנוח העבירה לזמרת ירקוני עוד
 27 קודם לכן.
 28 .13. התובע טוען כי המנוח היה בעל זכות היוצרים בתמונה ולא העבירה לאחר. מנגד הביאה
 29 הנתבעת עדויות וראיות המצביעות, לטענתה, על כך שהמנוח העביר את זכות היוצרים לזמרת
 30 ירקוני. שני האנשים שהיו יכולים למסור עדויות ישירות ביחס לבעלות בזכות היוצרים בתמונה
 31 – המנוח והזמרת ירקוני, הלכו זה מכבר לעולמם. אין ברשותו של אף אחד מן הצדדים עדות
 32 ישירה בנושא זה. עם זאת גורס כל אחד מן הצדדים כי הנסיבות העולות מן העדויות ומן
 33 הראיות תומכות בגרסתו הוא בעניין הבעלות בזכות היוצרים. אבחן, איפוא, נסיבות אלה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

14. גרסת התובע הינה כי אביו היה ונוטר עד מותו בעליה של זכות היוצרים בתמונה, וזו עברה אליו בירושה עם מות האב. לטענתו, אין ספק שעל התמונה המקורית, אשר לא הוגשה כראיה, מופיעה חותמת עם שמו של הצלם. כמו כן העובדה כי התשליל (נגטיב) של התמונה נמצא ברשותו עד היום מעידה על בעלותו בזכות היוצרים בתמונה.
15. באשר לטענה הראשונה של התובע, כי חותמתו של המנוח המצויה על התמונה המקורית מעידה כי הוא בעליה של זכות היוצרים, אציין כי התמונה המקורית לא הוגשה על ידי אף אחד מהצדדים. אני דוחה את טענת התובע כי מדובר בהימנעות מהגשת ראיה הפועלת לחובת הנתבעת, שכן גם לתובע הייתה אפשרות להביא להצגתה של התמונה המקורית בבית המשפט אם סבר כי הדבר יכול לסייע לו להוכיח את טענותיו. ואולם לצורך הדיון אני נכונה לצאת מותך הנחה כי התמונה המקורית אכן נושאת את חותמתו של המנוח. דא עקא שכל שניתן ללמוד מכך הוא כי במועד צילום התמונה הייתה זכות היוצרים בה שייכת למנוח, עובדה שאינה שנויה במחלוקת. אין בהימצאותה של החותמת על התמונה המקורית לשפוך אור בשאלה שבמחלוקת – האם העביר המנוח את זכות היוצרים בתמונה לזמרת ירקוני.
16. הוא הדין גם בטענתו השניה של התובע, בדבר הימצאות התשליל בידיו. סעיף 21 לחוק זכות יוצרים, 1911 (להלן: "החוק הקודם"), הוא החוק שעמד בתוקף עד לחקיקתו של חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן: "חוק זכות יוצרים"), קבע לעניין צילום כי "האיש שהיה בעל הנגטיב בעת עשייתה יהא דינו כמחבר היצירה". על פי סעיף 5 לחוק הקודם, ובסייגים המפורטים בו, מחבר היצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה.
- סעיף 78(ט) לחוק זכות יוצרים קובע:
- "לעניין זהות מחבר היצירה של יצירת צילום לפי סעיף 21 לחוק זכות יוצרים, 1911, שנוצרה לפני יום התחילה וכן לעניין תקופת זכות היוצרים ביצירת צילום כאמור, ימשיכו לחול הוראות הדין הקודם".
- מכאן שהואיל והמנוח החזיק בתשליל יש לראותו כבעלים הראשון של זכות היוצרים בתמונה. אלא שאין בכך כדי להצביע על היותו הבעלים של זכות היוצרים בה גם כמה עשרות שנים לאחר מכן, במועד פרסומה. דברים אלה עולים גם מן הפסיקה שאליה הפנה התובע בסעיף 17 לסיכומיו.
17. שני האדנים שעליהם נסמך התובע – חותמת אביו על התמונה והימצאות התשליל בידיו, מוכיחים כי המנוח היה הבעלים הראשון של זכות היוצרים בתמונה, עובדה שאינה שנויה במחלוקת. ואולם לגבי השאלה השנויה במחלוקת, אם הועברה זכות זו לזמרת ירקוני, אין הם יכולים לסייע. התובע אף לא הביא כל ראיות אחרות המוכיחות כי הבעלות בזכות היוצרים בתמונה לא הועברה לזמרת ירקוני. יתירה מכך: מחקירתו הנגדית של התובע עולה כי לא ידוע לו מה עשה אביו בכל אחת מן התמונות שצילם:
- ש. אתה יודע מה עלה בגורלה של כל תמונה מבין התמונות האלה? אתה מכיר
- כל תמונה ויודע איפה היא נמצאת?
- ת. כל הצילומים בנגטיב המקורי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

- 1 ש. אתה יודע איפה מצויה כל תמונה מקורית שאביך צילם, מה הוא עשה איתה
2 ולמי נתן אותה?
3 ת. לא. חלפו הרבה שנים ואני לא עבדתי בתחום של אבי. הוא היה עצמאי" (עמ'
4 10 שו' 25-30).
- 5 וכן:
6 ש". עד פטירתו של אביך בשנת 2000 הוא היה הבעלים היחיד של כל התמונות
7 שלו, והוא יכול היה לעשות במשך כל השנים האלה כרצונו בתמונות.
8 ת. נכון.
9 ש. הוא יכול היה למסור אותן, למכור אותן, לתת במתנה.
10 ת. נכון" (עמ' 13 שו' 6-10).
- 11 ובהמשך:
12 ש". אתה לא יודע איך הוא הסדיר את זכויות היוצרים מול אנשים?
13 ת. לא" (עמ' 23 שו' 27-28).
- 14 מכאן שהתובע לא היה מעורב בעבודתו של אביו, הוא אינו יודע מה עשה אביו בכל אחת
15 מהתמונות שצילם, ואינו יודע באיזה מבין התמונות שצילם העביר אביו את זכויות היוצרים
16 לאחרים ובאיזה אופן.
- 17 18. לעומת זאת הנתבעת הביאה מספר עדויות וראיות שמהן עולות נסיבות התומכות בטענתה כי
18 הבעלות בזכות היוצרים בתמונה במועד פרסומה הייתה שייכת לזמרת ירקוני. ראיות אלה
19 כוללות את העובדה כי התמונה המקורית הייתה ברשותה של הזמרת ירקוני, ראיות בדבר
20 מנהגה של הזמרת ירקוני לרכוש את זכויות היוצרים בתמונות שלה, וראיות שמהן עולה כי
21 התמונה פורסמה ברבים במספר הזדמנויות על ידי הזמרת ירקוני מבלי שנטען נגדה כי הפרה
22 זכות יוצרים. אתייחס לראיות אלה אחת לאחת.
- 23 19. רותי, בתה של הזמרת ירקוני, מסרה בתצהירה כי התמונות שמסרה לפייפר, ובכללן התמונה,
24 נלקחו מאלבומי התמונות הפרטיים של הזמרת (ראה סעיף 7 לתצהירה). עוד מסרה רותי, כי
25 התמונה הייתה אהובה במיוחד על אמה, והיא אף תלתה העתק מוגדל שלה בחדר העבודה
26 בביתה (ראה סעיפים 8 ו-20 לתצהירה). בעדותה הוסיפה וציינה כי את הגדלת התמונה ביצעה
27 אמה, וכי בהתחשב בטכנולוגיה באותם ימים הייתה אמה חייבת שהתשליל יהיה ברשותה
28 לצורך ביצוע ההגדלה (ראה עדותה בעמ' 28 שו' 18-20 ובעמ' 30 שו' 20-32). ברשותה של הזמרת
29 ירקוני נמצאו, איפוא, עובר לפרסום, התמונה המקורית ועותק מקורי מוגדל שלה. התובע עצמו
30 מסר בעדותו כי התמונה המקורית אינה ברשותו, וככל הנראה אביו הוא שמסר אותה לזמרת
31 ירקוני (ראה עדותו בעמ' 17 שו' 20-27).
- 32 20. מעדויותיהם של רותי ושל אבי קורן עולה כי הזמרת ירקוני נהגה להסדיר את זכויות היוצרים
33 ביצירות הקשורות אליה. רותי מסרה כי אמה נהגה באופן קבוע ושיטתי להסדיר את זכויות
34 היוצרים בכל סוגי היצירות הקשורות אליה, ובכללן גם בתמונות שבהן היא צולמה ושהגיעו
35 לידיה, וזאת על מנת שתוכל להשתמש באותן תמונות כרצונה, כראות עיניה וללא צורך באישור

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

- 1 מגורם אחר כלשהו. רוטי הדגישה כי אמה נהגה לשלם עבור זכויות היוצרים (ראה סעיפים 12-17
2 לתצהירה, ועדותה בעמ' 26 שו' 11-16). אבי קורן, שהיה חבר קרוב של הזמרת ירקוני במשך
3 עשרות שנים, מסר בעדותו דברים דומים (ראה סעיפים 9-10 לתצהירו, ועדותו בעמ' 44 שו' 20-
4 (26).
- 5 21. עוד עולה מחומר הראיות, כי במהלך השנים פרסמה הזמרת ירקוני את התמונה, והציגה אותה
6 בפומבי, מספר פעמים מבלי שמאן דהוא טען נגדה כי הפרה זכות יוצרים. רוטי מסרה בעדותה:
7 "אני משערת שהתמונה הזו הוצגה כי זו תמונה שהוצגה, כפי שאמרתי, כמעט בכל
8 מקום שדובר על אמה שלי" (עמ' 27 שו' 25-26).
- 9 וכן:
10 "זו אחת התמונות הכי מפורסמות שלה, ושנראתה לדעתי בהכי הרבה מקומות" (עמ'
11 27 שו' 12).
- 12 ובהמשך:
13 "לא עלה על דעתי שבכלל מישהו יבוא ויבקש את הזכות על התמונה הזו, שמאות
14 פעמים נראתה בכל מיני מקומות ציבוריים, בעיתונים" (עמ' 28 שו' 9-11).
- 15 22. הנתבעת הביאה ראיות בנוגע למקרים ספציפיים שבהם פורסמו תמונות של הזמרת ירקוני עם
16 חיילים שצילם המנוח באותו ביקור במוצבי תעלת סואץ, ובכללן התמונה:
17 א. בשנת 1987 פורסם הספר "יפה ירקוני – זה הסוד שלי" ובמסגרתו פרסמה גם התמונה
18 (ראה סעיף 23.1 לתצהיר רוטי ונספח 2 לתצהיר).
- 19 ב. במהלך שנות ה-70 פרסמה הזמרת ירקוני חוברת בשם "יפה ירקוני – בשיר בסיפור
20 ובתמונה", שבה פרסמה תמונה נוספת של הזמרת ירקוני שצילם המנוח באותו ביקור
21 במוצבי תעלת סואץ שבמהלכו צולמה התמונה (ראה סעיף 23.2 לתצהיר רוטי ונספח 3
22 לתצהיר). בעדותה התייחסה רוטי לתפוצתה הנרחבת של חוברת זו (ראה עדותה בעמ' 33
23 שו' 12-16).
- 24 ג. רוטי מסרה בעדותה כי התמונה פורסמה בתוכניות טלוויזיה, לרבות בתוכנית "חיים
25 שכאלה" אשר שודרה כשמלאו לזמרת ירקוני 60:
26 "ש. כשאת מדברת על שימוש פומבי את מדברת על הספר "זה הסוד
27 שלי"?"
- 28 ת. גם בתוכניות טלוויזיה, גם בתוכנית "חיים שכאלה" ששודרה
29 כשאמי הייתה בת 60 לפני כ-27 שנה, השתמשו בתמונה הזו. אני
30 כמעט משוכנעת" (עמ' 31 שו' 9-11).
- 31 23. מכאן שהתמונה פורסמה על ידי הזמרת ירקוני במספר הזדמנויות עוד במהלך חייו של המנוח,
32 מבלי שהועלתה מצידו כל טענה להפרת זכות יוצרים. אומנם אין ראיה שהמנוח ידע על
33 פרסומים אלה, ואולם בכך אין לשנות מן העובדה כי הזמרת ירקוני נהגה כל השנים כבעלת
34 זכות היוצרים בתמונה, ולנוכח העדויות בדבר מודעותה לנושא זכויות היוצרים ובדבר מנהגה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-05-45422 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

- 1 להסדיר רכישת זכויות היוצרים בתמונות שבהן צולמה, יש להניח כי לא הייתה עושה כן אלמלא
2 הועברה אליה זכות זו.
- 3 24. התובע טוען כי לא הוצגו כל מסמך או קבלה המעידים על העברת זכות היוצרים בתמונה מאביו,
4 או על רכישתה על ידי הזמרת ירקוני, ועל כן סביר כי הזמרת ירקוני לא רכשה את זכות
5 היוצרים (סעיף 38 לסיכומי התובע). ואילו הנתבעת טוענת כי דרישת הכתב לצורך העברת
6 הבעלות בזכויות יוצרים הינה דרישה ראייתית בלבד, ולא דרישה מהותית, וכאשר ניתן ללמוד
7 על העברת הזכויות מנסיבות אחרות, אין בתי המשפט עומדים באופן דווקני על קיומו של מסמך
8 בכתב.
- 9 25. סעיף 37(ג) לחוק זכות יוצרים קובע:
10 "חווה להעברת זכות יוצרים או למתן רישיון ייחודי לגביה, טעון מסמך בכתב".
- 11 דרישת כתב להעברת זכויות יוצרים הייתה קבועה גם בסעיף 25(2) לחוק הקודם.
- 12 26. בתי המשפט נדרשו לשאלה אם מדובר בדרישת כתב מהותית או בדרישת כתב ראייתית. בית
13 המשפט העליון קבע כי מדובר בדרישת כתב ראייתית, שהינה דרישה כבדת משקל:
14 "על פי סעיף 25(2) לפקודת זכות יוצרים (בדומה לסעיף 37(ג) לחוק זכות יוצרים,
15 התשס"ח-2007) לשם העברה של זכות יוצרים יש צורך במסמך בכתב. אכן, הפסיקה
16 קבעה שעל אף לשון הסעיף: "כל העברה או נתינה כאלה לא יהא כחן יפה אלא אם כן
17 נעשו בכתב ונחתמו על ידי בעל הזכות שחלו בה ההעברה או הנתינה או על ידי בא כחו
18 המורשה כהלכה" (ההדגשה הוספה), אין מדובר בדרישה קונסטטיטובית אלא
19 ראייתית גרידא (נ"א 520/80 רוזנברג נ' רובינשטיין, פ"ד לח(1) 85, 98). ברם, אף
20 דרישה ראייתית דרישה כבדת משקל היא" (נ"א 4600/08 האולפנים המאוחדים
21 בע"מ נ' ברקי פטה המפריס ישראל בע"מ- מר יצחק שני (4.4.12) בפסקה 9 לפסק
22 הדין (להלן: "עניין האולפנים המאוחדים")).
- 23 27. בעניין האולפנים המאוחדים נדרש בית המשפט העליון גם לשאלה על מי רובץ נטל הראיה לגבי
24 טענה לשינוי בעלות בזכות יוצרים. בית המשפט העליון לא הכריע בסוגיה, אף שהשופט הנדל,
25 שכתב את פסק הדין, הביע דעתו כי "בנכס כגון קניין רוחני, שבו אין משמעות לאחיזה, ברי שעל
26 הטוען לשינוי בעלות להביא ראיה לשינוי כזה" (ראה: פסקאות 8-9 לפסק הדין).
- 27 28. במקרה זה, בין אם נטל ההוכחה רובץ על כתפיו של התובע ובין אם הוא רובץ על כתפי הנתבעת,
28 נוטה מאזן ההסתברויות לעבר גרסת הנתבעת, דהיינו סביר יותר שזכות היוצרים בתמונה
29 הועברה לזמרת ירקוני. כפי שפורט לעיל, ממכלול הראיות שהובאו עולה כי בעוד שהתובע לא
30 היה מעורב בעבודתו של אביו, ואינו יודע דבר על העברת זכויות יוצרים בתמונות שצילם בכלל,
31 ובתמונה בפרט, הזמרת ירקוני החזיקה במשך שנים ארוכות בתמונה המקורית ובפיתוח מקורי
32 מוגדל שלה, ונהגה בזכות היוצרים בה מנהג בעלים בכך שפרסמה אותה בהזדמנויות שונות.
33 הואיל ומן הראיות עולה כי לזמרת ירקוני הייתה מודעות רבה לנושא זכויות יוצרים, וכי היא
34 נהגה לרכוש את זכויות היוצרים בתמונות שלה, סביר להניח כי פרסמה את התמונה רק לאחר
35 שזכות היוצרים הועברה אליה, ולא עשתה כן תוך הפרת זכות היוצרים של המנוח.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

29. התובע מוסיף וטוען כי רותי לא הייתה רשאית ליתן רשות לעשות שימוש בתמונה בעת שאמה, הזמרת ירקוני, אשר לפי הנטען הייתה בעלת זכות היוצרים, הייתה בחיים. לא מצאתי כי הטענה רלבנטית במקרה זה, שכן אף אם יש בה ממש, הרי שאין בכך כדי להקנות לתובע זכויות כלשהן.

30. לפיכך דין טענתו של התובע כי זכות היוצרים בתמונה הינה שלו, שכן עברה אליו בירושה מהמנוח, להידחות.

31. לנוכח מסקנתי זו מתייטר הצורך לדון בטענתה החילופית של הנתבעת, כי עומדות לה הגנות הקבועות בחוק זכות יוצרים ובפקודת הנזיקין.

פגיעה בזכות המוסרית

32. סעיף 46 לחוק זכות יוצרים קובע:

"זכות מוסרית ביחס ליצירה היא זכות היוצר –

(1) כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין;

(2) כי לא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר,

וכן כי לא תיעשה פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, והכל אם יש

באילו מהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר".

לטענת התובע הופרה הזכות המוסרית של המנוח בכך שבעת שידור התמונה בתוכנית הבוקר הוסתר שם הצלם על ידי כתובית מזג האוויר, ובכך שבוצעו שינויים בתמונה.

הסתרת שם הצלם:

33. אין חולק כי בעת פרסום צילום בשידור טלוויזיה קיימת חובה לציין את שמו של הצלם. במקרה

זה שודרה התמונה בתוכנית הבוקר פעמיים, כשבפעם הראשונה כוסה מרבית שמו של הצלם על

ידי כתובית מזג האוויר. ואולם התמונה שודרה פעם נוספת כעבור כשלוש דקות בלבד, ואז צוין

על גביה שמו של המנוח כצלם התמונה. אני סבורה כי בנסיבות אלה, שבהן מוצגת בידיעה אחת

אותה תמונה פעמיים בהפרש של כשלוש דקות, כשבפעם השניה מצוין שמו של הצלם, נשמרת

זכותו של הצלם כי שמו יקרא על הצילום בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין.

34. יתירה מכך, אף אילו סברתי כי זכותו המוסרית של המנוח הופרה בכך שמרבית שמו כוסה בעת

שהוצגה התמונה בפעם הראשונה, לא היה, לדעתי, מקום לפסוק לתובע פיצוי סטטוטורי

בהתאם לסעיף 56 לחוק זכות יוצרים. כידוע, פסיקת פיצוי סטטוטורי מלא או חלקי מסורה

לשיקול דעתו של בית המשפט:

"ודוק: הטלת פיצוי סטטוטורי מלא או אף חלקי נתונה לשיקול דעתו של בית

המשפט. מקיומו של השיקול ההרתעתי נגזר, שכלל שההפרה בוטה יותר, כך מוצדק

יותר לערוך שימוש בפיצוי הסטטוטורי" (עניין האולפנים המאוחדים בסעיף 12 לפסק

הדין).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

- 1 סעיף 56(ב) לחוק זכות יוצרים קובע מספר שיקולים שרשאי בית המשפט לשקול בקביעת פיצוי
2 סטטוטורי:
- 3 "בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין
4 השאר, שיקולים אלה:
- 5 (1) היקף ההפרה;
6 (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
7 (3) חומרת ההפרה;
8 (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
9 (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
10 (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
11 (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
12 (8) תום לבו של הנתבע."
- 13 במקרה זה מדובר בשידור צילום למשך שניות בודדות כששם הצלם צוין על גביו והוסתר חלקית
14 ללא כוונה לפגוע בצלם, כשכעבור כשלוש דקות בלבד שודר הצילום שוב במסגרת אותה ידיעה
15 ותוך ציון שמו של הצלם. אותו צילום פורסם ברבים פעמים רבות קודם לכן, הן בתוכניות
16 טלוויזיה והן בספר. לא מצאתי כי לתובע נזק ממשי עקב הפרסום, או כי לנתבעת צמח
17 רווח כלשהו בשל ההפרה.
- 18 לכל אלה מצטרפת העובדה כי במקרים של פגיעה בזכות המוסרית בעת פרסום צילום ללא שם
19 הצלם, בנסיבות חמורות מנסיבות מקרה זה, נוהגים בתי המשפט לפסוק פיצוי סטטוטורי
20 בשיעור מתון, ראה למשל:
21 ע"א (מחוזי ת"א) 1195/08 עוזי קרן נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ (24.11.08) שבו אישר בית
22 המשפט המחוזי את פסק דינו של בית משפט השלום, שקבע פיצוי בסך של 4,000 ₪ לתמונה
23 בגין פרסום של שלוש תמונות בעיתון הארץ מבלי שצוין שם יוצרן. בית המשפט העליון דחה
24 בקשת רשות ערעור על פסק הדין (רע"א 11164/08 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' עוזי קרן
25 (2.2.09)).
- 26 ת"א (מחוזי ת"א) עומר לוי נ' החברה להגנת הטבע (6.7.11) שבו קבע בית המשפט המחוזי
27 פיצוי בסך 7,500 ₪ בגין פגיעה בזכות יוצרים ובזכות המוסרית של צלם, שהנתבעת פרסמה
28 תמונה שצילם בעלון שלה ללא קבלת רשותו וללא ציון שמו.
- 29 במקרה זה, אף אילו מצאתי כי הסתרת שם הצלם בכתובית מזג האוויר מהווה הפרה של הזכות
30 המוסרית, אזי בהתחשב בכך שהיא נמשכה שניות בודדות ואף תוקנה כעבור כשלוש דקות בלבד
31 בהצגה נוספת של התמונה שכללה את שם הצלם, לא היה מקום לפסוק פיצוי אפילו בשיעורים
32 אלה, שכן מדובר בנסיבות קלות מנסיבות אותם מקרים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-05-45422 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

1 35. מסקנתי היא, איפוא, שבנסיבות העניין הסתרת שם הצלם בכתובית מזג האוויר אינה מהווה
2 הפרה של זכותו המוסרית, ואף אילו היה מדובר בהפרה לא היה מקום בנסיבות העניין לפסוק
3 לתובע פיצוי סטטוטורי.

4

5

הטענה בדבר ביצוע שינויים בתמונה:

6 36. התובע טוען כי הנתבעת ביצעה שינויים בתמונה. הנתבעת טוענת כי מדובר בהרחבת חזית
7 אסורה, וכי לגופו של עניין הטענה מופרכת, שכן לא נעשה בתמונה כל חיתוך או סילוף. בתגובה
8 טוען התובע כי אין מדובר בהרחבת חזית, ומפנה לסעיף 15 בכתב התביעה, שבו טען כי הנתבעת
9 פגעה בזכות המוסרית ובזכות היוצרים בגין שימוש שלא כדין, וכן להגדרת הזכות המוסרית
10 בסעיף 46 לחוק זכות יוצרים.

11 37. דין הטענה להידחות מחמת היותה הרחבת חזית אסורה. טענה כי נערכו בתמונה שינויים הינה
12 טענה עובדתית המהווה חלק מעילת התביעה, ועל כן חובתו של תובע הטוען טענה כזו להעלותה
13 בכתב התביעה. התובע לא עשה כן. אין די בהעלאת טענה כללית וסתמית, כפי שהועלתה בסעיף
14 15 לכתב התביעה, כי הנתבעת הפרה "את זכויותיו של התובע הן זכותו המוסרית והן את זכויות
15 היוצרים שלו בשימוש שלא כדין בתמונה נשוא כתב התביעה". משלא צוינו הדברים בכתב
16 התביעה, מדובר בהרחבת חזית. הואיל והנתבעת התנגדה להרחבת חזית זו מייד כשהתעוררה
17 במהלך חקירת העדים (ראה: עמ' 40 שו' 20-21), הרי שהרחבת חזית זו אסורה.

18 38. למעלה מן הצורך אציין כי התובע לא הביא כל ראיה להוכחת טענתו לביצוע שינויים,
19 ומהתבוננות בתמונה כפי שהוגשה על ידי התובע (התמונה המסומנת 31 בת/1) אל מול התמונה
20 כפי ששודרה בשתי התוכניות, לא מצאתי כי נעשה בה שינוי מן השינויים המפורטים בסעיף
21 2)46 לחוק זכות יוצרים, דהיינו הטלת פגם, סילוף, שינוי צורה אחר או פעולה פוגענית שיש
22 בהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר.

23

24

עילות התביעה הנוספות

25 39. התובע עותר לפיצוי מכוח עילות נוספות: עשיית עושר ולא במשפט, פגיעה במוניטין ורשלנות.
26 הואיל וקבעתי כי הוכח במידת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי כי הזמרת ירקוני הייתה
27 בעלת זכות היוצרים בתמונה במועד פרסומה, ולא התובע, דין עתירתו של התובע להידחות.

28 40. בנוסף טוען התובע כי הוא זכאי לפיצוי בגין עוולת גניבת העין או עוולת תיאור כוזב הקבועות
29 בסעיפים 1 ו-2 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, הואיל והסתרתו החלקית של שם הצלם
30 בכתובית מזג האוויר וציון המילה "ארכיון" מהווים מצג שווא כאילו צולמה התמונה על ידי
31 צלם הנזכר בתמונה אחרת והכל שייך לארכיון הנתבעת (ראה: סעיף 67 לסיכומי התובע).
32 הטענה מתייחסת, איפוא, לתוכנית הבוקר, שכן רק בה הוסתר שם הצלם בכתובית מזג האוויר.
33 צפיתי, ושבתי וצפיתי, בשידור תוכנית הבוקר שהוגש על ידי שני הצדדים, ולא מצאתי אחיזה
34 לטענת התובע. בעת הצגת רצף התמונות בפעם הראשונה לא כתובה המילה "ארכיון", אלא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 45422-05-11 תבור נ' ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ ואח'

1 קיים כיתוב המוסתר על ידי כתובית מזג האוויר באופן שנראית רק האות הראשונה הכתובה –
 2 "א". בהמשך, לאחר הסרת כתובית מזג האוויר, מופיעות המילים "ארכיון משפחה", ולא ניתן
 3 לטעות ולסבור כי מדובר בארכיון הנתבעת. התמונות מוצגות על רקע ראיון עם פייפר, אשר ציין
 4 בדבריו כי חלק מן התמונות שבתערוכה הגיע מהארכיון הפרטי של הזמרת ירקוני, וחלקן
 5 מאנשים אשר שמעו על התערוכה ושלחו תמונות. בנוסף, ברצף הראשון של הצגת התמונות (תוך
 6 כדי הראיון עם פייפר) לא מופיע שם של צלם אחר על תמונה כלשהי (וככל שמופיע – אף הוא
 7 מוסתר על ידי כתובית מזג האוויר). גם ברצף השני של הצגת התמונות, ובהן התמונה (תוך כדי
 8 ראיון עם נכדה של הזמרת ירקוני), לא מופיעה המילה "ארכיון" אלא מופיעות המילים "ארכיון
 9 משפחה" על חלק מהתמונות, אך לא על התמונה, שעליה הכיתוב היחיד שמופיע הינו: "צילום
 10 אוסקר טאובר".
 11 על כן אני דוחה גם את עתירת התובע לפיצוי מכוח חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

12
 13

סוף דבר

14 41. לנוכח האמור לעיל דין התביעה להידחות. אשר על כן אני דוחה את התביעה.
 15 42. התובע ישלם לנתבעת הוצאותיה בתביעה זו בסך 20,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק
 16 מהיום ועד התשלום המלא בפועל.
 17 43. זכות ערעור כחוק.

18
 19
 20
 21
 22

ניתן היום, ט"ו סיון תשע"ג, 24 מאי 2013, בהעדר הצדדים.

מעין צור, שופטת

23
 24
 25